

FÖRETAGSMAGASINET

BORLÄNGE • FALUN

negotium

OKTOBER 2025

del av bokstaven

Susanne äger sotningsfirma

BJÖRKMANS BIL I
NYBYGGDA LOKALER

Läs om:

Tony Mårshans
passion kring
lagerhållning

Ledare

Höstmys

Nu känns det i hela kroppen, hösten är här. Kylan är påtaglig och med den plockas handskar och halsduk fram ur garderoben. Utemöblerna är bortplockade och förhoppningsvis är frysen full av både bär och svamp inför kommande vintern. Spanar uppåt skyn och ser de klassiska v-formationerna av olika fåglar som söker sig till varmare breddgrader. Luften är frisk och överallt går färgerna i gult, orange och rött ... höstmys!

Nu drar högsäsongen igång när det gäller att elda inomhus. En som har koll på detta är Susanne Stenman på Sotning & Brandskydd i Dalarna AB, läs mer om henne inne i tidningen.

Behöver du fylla på förråden hemma och har dåligt med plats? Låt dig inspireras av Tony Mårshans och hans företag Logab, de kan detta med lagerhållning. Artikel om Logab hittar du i detta nummer.

Trevlig höstläsning

Ps. kom ihåg att vi går in i vintertid, ställ om klockan.

Stefan Josephson
Ansvarig utgivare

"Studiebesöket"

Den 29 september besökte Henningsons Tryckeri Arctic Paper i Grycksbo där vi fick en proffsig och intressant genomgång av företaget. Besöket avslutades med en rundtur på pappersbruket, lunch och besök på museet.

www.negotium.nu

Negotium företagsmagasin

Innehåll

Foto: Pelle Marklund

4

Näringsliv i Borlänge 8-9

Näringsliv i Falun 14-15

Klimatneutrala Borlänge
Sustainabler 16-17

Foto: Pelle Marklund

10

Sotaren Susanne Stenman

20

Månadens tips 18

Skid-VM i Falun 2027 24

Nätverkskalendarium 26

I nästa nummer 27

Tony Mårshans, Logab

Foto: Pelle Marklund

**Peter Storsnes,
Björkmans Bil**

negotium

www.negotium.nu
Ansvarig utgivare: Stefan Josephson, stefan.josephson@bokstaven.se.
Upplaga ca 4.000 ex till företag i Falun och Borlänge.
Omslagsbild: Pelle Marklund.
Reportrar i detta nummer: Pelle Marklund, Jenny Asp.
Fotografer i detta nummer: Pelle Marklund, Skid-VM, Anna Klint.
Layout, produktion och tryck: Henningsons Tryckeri AB, Borlänge. En del av Bokstaven.
Papper: 170 och 120 gram Amber Graphic från Arctic Paper Munkedals, Sverige.

Tonys passion kring lagerhållning – det gör Logab extra intressant

» Text och bild: Pelle Marklund.

Passionen för en mer effektiv och hållbar lagerhantering, det är så Tony Mårshans beskriver sin drivkraft och affärsidé inom företaget Logab. – Vi vill vara det personliga alternativet, säger han med tydlig stolthet i rösten.

I lokaler där det för bara några år sedan blandades och jästes degar, där det gräddades bröd i Perers Bröds regi, där har Tony Mårshans och hans kollegor nu receptet för ett populärt sätt att lagerhålla produkter åt e-handelsföretag.

– Via Logab får våra kunder inte bara en lokal att förvara sina varor i. De får dessutom vår hjälp att bli mer effektiva i lagerhållning, transporter och att utveckla hållbara förpackningar, berättar Tony.

Det har blivit en succé!

Logab har ännu inte fyllt ett år, men är flitigt anlitat. 600 pallplatser och 3500 löpmeter plockhyllor är redan fyllda med kaffe, kläder, cyklar, köksutrustning, cykelparker och smink som exempel.

Tony Mårshans igen:

– Det är en härlig blandning och listan över produkter ökar stadigt. Redan nu tittar vi på nya fastigheter och samarbeten där vår verksamhet kan växa.

Logab har i dagsläget, ett halvår efter starten, förutom Tony och hans kompanjon Gunnar Lendahl, ytterligare två medarbetare, Maria Larsson och Calle Klockar. Kanske är det ännu fler på väg in när du läser detta...?

Tony Mårshans och Maria Larsson.

Tony Mårshans är inte mas från födseln. Han växte upp i Trollhättan, pluggade kemi i Borlänge och har bott flera år i Stockholm innan det blev Dalarna och Rättvik.

Efter ett antal år som chef inom mediavärlden, och under de senaste fem åren som chef på en större logistikanläggning i Falun, var det dags för Tony att ta steget och förädla kunskaperna som företagare och konsult.

— Min kompanjon Gunnar uppmuntrade mig med en fantastisk möjlighet som inte gick att säga nej till. Där och då, i november 2024, sa jag upp min anställning och startade Logab Logistik.

— I slutet av februari flyttade den första kunden in i våra nyrenoverade lokaler här i Hälsinggården. Tack vare vår personliga touch och lyhördhet fyller vi på i en fin takt med nya kunder. Ett antal före detta kunder vill komma in hos oss när de hört att jag har startat en egen tredjepartslogistik, vilket förstås är smickrande och ett gott betyg på att vi gör rätt saker, berättar Tony.

Logab sysslar alltså inte bara med att flytta paket. Hos Logab står dörren öppen för kunderna att titta till sina grejer och prata produktutveckling. Logab kan också, vilket nystartade e-handelsföretag brukar uppskatta, ge viktig information om kundens lager via sitt lagersystem, var godset befinner sig och mycket mer information i realtid.

— Hos oss blir det ordning och reda. Vi har stenkoll, samtidigt som vi för en dialog med våra kunder om effektivitet, hållbarhet, leverans och utveckling av förpackningar. Vi är också väldigt duktiga på att se längre, inte bara här och nu. Just det här är vår styrka.

— Vi är måna om fina relationer med våra kunder. De ska känna att det bara är att ringa, titta in på fika och prata en stund. Tillsammans kläcker vi idéer, hittar synergier, som gynnar båda parter. Att få vara med och påverka på ett positivt sätt är det jag brinner för. Därför kallar vi oss för det ”personliga lagret”, fortsätter Tony Mårshans.

Under vårt samtal nämner Tony närbesläktade faktorer för att nå framgång i sitt företagande, som: ”goda relationer, ha kul på jobbet, jobba tillsammans och personlig kontakt.”

Själv anlitas han flitigt — även som konsult i lager- och logistikfrågor, samt för styrelseuppdrag. För några veckor sedan deltog han i en expertpanel tillsammans med Clas Ohlson och Dalafrakt bland annat vid ett frukostevent som arrangerades på Leksands Sparbank.

— Att dela med mig av den erfarenhet och kompetens som jag har samlat på mig inom det här området är skoj och väldigt inspirerande. Därför ställer jag gärna upp och pratar om de här sakerna.

Vad ser då Tony Mårshans i kristallkulan när det gäller Logabs tillväxt och utveckling?

— Vi är en spelare att räkna med och vi kommer att växa i rask takt med flera nya affärsben. Böcker och andra produkter till bokhandeln är ju spännande, även om jag för ett halvår sedan lovade mig själv att inte ge mig in i den branschen igen på ett tag, avslutar Tony och spricker upp i ett stort leende! n

Perspektiv

Per Sjölander, Näringslivschef Borlänge Kommun

”Samverkan och framåttrörelse i Borlänge”

Vi ser en tydlig och positiv trend i resultatet av Svenskt Näringslivs undersökning. Borlänge klättrar 16 placeringar i rankingen. Kommunen jobbar målmedvetet med att utveckla dialogen med företagare, effektivisera processer och förbättra bemötandet. Nu börjar vi se resultatet av det arbetet. Vi klättrar inom samtliga mätområden och ser att trenden är på väg åt rätt håll. Samtidigt ska vi vara ärliga och transparenta om att vi fortfarande har en bra bit kvar till den nivå vi borde vara på. Näringslivet i Borlänge ger 3,16 i sitt sammanfattande omdöme om kommunens företagsklimat. För riket som helhet är motsvarande värde 3,45. Det är bara att konstatera att vi ligger på alldeles för låga nivåer.

Så vad gör vi? Vi behöver fortsätta utveckla vår dialog med er företagare. Vi behöver förstå er vardag, era utmaningar och era förväntningar för att kunna utvecklas och bli bättre. Det börjar se ljusare ut. Det är små steg, men ändå tydliga steg åt rätt håll och för oss ett tydligt kvitto på att det arbete vi gör tillsammans – kommunen, företagen, organisationerna – ger resultat. Låt oss fortsätta i samma riktning under 2026 och tillsammans bygga ett Näringslivsklimat som vi alla kan skriva under på.

Borlänge som näringslivskommun går starkt framåt. Nyligen nåddes vi av nyheten om att EcoDataCenter säkrat ytterligare 6,5 miljarder, kapital som i första hand ska användas för att fortsätta expansionen i Borlänge och Falun. Detta är naturligtvis otroligt glädjande och bidrar ytterligare till att stärka Borlänge och Falun som en hub för datalagring och AI-utveckling. Det är för tidigt att säga exakt vad detta kommer att innebära för Borlänge, men jag vågar anta att effekterna kommer att vara positiva för såväl invånare som för näringslivet.

Hösten är nu här och bakom oss lämnar vi en sommar full av aktiviteter i Borlänge Centrum och Folkets Park – mötesplatser som fyllts av både barnfamiljer, ungdomar och äldre.

En särskild höjdpunkt blev utan tvekan Borlängedagarna, vår egen stadsfestival, som i år gick av stapeln den 22–23 augusti. Med över 12 000 besökare – enligt den senaste mätningen – blev det en riktig folkfest för människor i alla åldrar och med alla plånböcker. Festivalen blev ett starkt kvitto på att vi är på rätt väg i vår ambition att göra centrum till en naturlig plats för gemenskap och glädje.

Nu pågår en omfattande utvärdering av sommarens alla insatser. Vårt mål är tydligt: att dra lärdomar och sätta en skarp riktning framåt mot 2026. Vi vet att en levande stad inte byggs över en sommar, utan genom långsiktighet och samverkan.

Sammantaget har den senaste tiden varit spännande och fylld av både positiva och lärorika erfarenheter. Jag ser fram emot en givande höst där vi tillsammans med näringsliv, föreningar och invånare fortsätter utveckla Borlänge. Och redan nu blickar vi fram mot 2026 – ett år där vi ska fortsätta bygga en attraktiv, levande stad.
Per Sjölander

Det finns ett flertal aktörer som arbetar med företagsfrämjande åtgärder och ger stöd och hjälp till dig som vill starta företag eller redan driver företag:

Coompanion Dalarna hjälper er att förverkliga era idéer och att starta företag och föreningar tillsammans!

Coompanion är kunniga på kooperativt och hållbart entreprenörskap, där allmännyttan eller medlemsnyttan står i första fokus. Där får ni kostnadsfri rådgivning i idé- och verksamhetsutveckling, hitta rätt organisationsform för ert engagemang, information och vägar till blandfinansiering samt hitta andra att samarbeta med.

De driver utöver rådgivning även projekt, event, utbildningar och mötesplatser – för att främja kooperativ utveckling i länet.

Vill ditt företag samverka med andra för att skapa mervärde för era organisationer och för samhället? Ta en kontakt med Coompanion!
Besök oss gärna på: coompanion.se/dalarna

Lyftkraft 2.0 Erbjuder små och medelstora företag i Dalarna kostnadsfri eller kostnadsreducerad kompetensutveckling. Inom projektet inryms både öppna och specifikt efterfrågade utbildningar. Projektet drivs av Falun Borlänge-regionen, finansieras av Europeiska Socialfonden (ESF) och pågår fram till slutet av 2025.

Ökad Handelskraft 2.0 Erbjuder små och medelstora företag inom handel- och servicenäringen kostnadsfria utbildningar, coaching och företagsrådgivning. Det kan exempelvis vara coaching kring din ekonomi, utbildningar i digital marknadsföring eller rådgivning som rustar ditt företag för framtiden.

Så kan Almi finansiera ditt företag – från tuffa tider till hållbar lönsamhet I osäkra tider är det många företag som avvaktar med investeringar – men det kan faktiskt vara helt rätt att våga satsa. När andra tvekar har du en möjlighet till försprång, och den satsning du gör idag kan visa sig vara mycket lönsam i framtiden.

Almi, med kontor i både Falun och Mora, finns till för att företagare ska nå sina mål och utveckla sin verksamhet. Hos Almi finns kapital att låna ut till, eller investera i, företag som är i behov av finansiering. Det kompletteras sedan med affärsutveckling för att rusta företag att ta klokare beslut och öka sin lönsamhet. För att lyckas krävs ofta en kombination av både kunskap och kapital – det finns hos Almi. Läs mer om Almis erbjudanden på www.almi.se/dalarna.

Dalarna Science Park för dig som vill förnya, innovera och växa Oavsett om du är i uppstartsfasen eller driver ett etablerat företag erbjuder Dalarna Science Park stöd för att utveckla nya lösningar, tänka innovativt och växa hållbart.

För startups med ambitioner att göra skillnad Genom inkubatorprogrammet får entreprenörer hjälp att utveckla sin affärsmodell, attrahera kapital och bygga ett hållbart erbjudande. Programmet innehåller coaching, workshops och nätverk som stärker möjligheten att lyckas.

För företag som vill utvecklas och tänka nytt Redan etablerade företag står ofta inför nya krav och möjligheter. Kanske handlar det om ett tekniskifte, att bredda sin affär till en ny marknad eller om att utveckla en mer hållbar tjänst. Insatserna fokuserar bland annat på innovation, hållbarhet, digitalisering och internationella affärer. Vill du veta mer? Kontakta Dalarna Science Park. Webbplats: <https://www.dalarnasciencepark.se/>

Nyföretagarcentrum Funderar du på att starta eget företag? Du kanske har en idé du vill förverkliga, men står inför många frågor: Vilken företagsform passar bäst? Vad säger lagar och regler? Hur gör man en affärsplan och budget? I samarbete med NyföretagarCentrum erbjuder vi kostnadsfri och konfidentiell rådgivning – både innan du startar och under din första tid som företagare.
www.nyforetagarcentrum.se/mellerstadalarna

Scanna QR-koden för att ta del av vårt nyhetsbrev! Här får du information om vad som händer för Borlänges näringsliv, tips på utbildningar, inspirerande seminarier, frukostmöten, upphandlingar och mycket mer. Följ oss på LinkedIn: Borlänge kommun

Ibland, när det behövs, rycker Susanne ut och förstärker arbetsstyrkan.

Susanne blev nyfiken på yrket – nu äger hon sotningsfirman

» Text och bild: Pelle Marklund

Hon är en speciell sotare. Susanne Stenman är nämligen en av få kvinnor som äger och driver ett sotningsföretag.

– Det är väl inte så vanligt, men för mig var det aldrig några tvivel, säger hon.

Susanne vid skrivbordet med riksvapnet synligt på sin högerarm.

Allt började med att Susanne fick syn på ett gäng sotare när hon stod och väntade på bussen på väg hem från gymnasiet. — Varje dag traskade dom förbi där jag stod vid busshållplatsen. Med tiden blev jag nyfiken på hur yrket egentligen såg ut och jag tog kontakt med firman. På den vägen är det, säger Susanne. Idag är hon sedan sju år tillbaka ägare av företaget Sotning & Brandskydd i Dalarna AB med 23 anställda.

Hur många tjejer finns det egentligen inom yrket?

— Tyvärr är det inte så många. Kanske är jag ensam i min position, men räknar vi in platschefer och liknande befattningar så är det väl tre till fem stycken.

— Ute på fältet finns det kvinnliga sotare, gissningsvis ett 50-tal. Vi har en tjej anställd just nu, men det finns absolut plats för fler. Och jag önskar att det var fler, eftersom det ger en bra dynamik i arbetsstyrkan med en blandning av killar och tjejer. Sotaryrket kräver dock storlek, styrka, intresse för teknik och att lösa knepiga problem.

Vad gjorde att du fastnade och blev sotare?

— Jag gillade direkt uppgifterna, att komma till trevliga människor och skorstenar som nästan aldrig ser lika ut. Jag var ute i dagligt sotningsarbete från 1992 när

jag började fram till 2013 när jag fick en chefstjänst här på firman.

Sedan 2018 äger alltså Susanne företaget. Hennes beslut att köpa det var enkelt. Hon slog till ganska snart efter att frågan hade ställts.

— Jag kände att jag inte ville stagnera i den personliga utvecklingen. Även om jag till en början var rädd för att bli chef, så kändes det ändå som en spännande utmaning och jag hade dessutom stödet från mina kollegor.

Med Susanne som ägare och chef har också god personalvård fått en stor plats.

— För mig är det oerhört viktigt att ha medarbetare som mår bra, såväl fysiskt som psykiskt. Mina medarbetarsamtal ser väl lite annorlunda ut jämfört med hur det brukar gå till på andra företag. Här sätter vi oss inte ned på mitt kontor under en halvtimme.

— Jag åker med mina sotare ut på uppdrag, vi har en heldag där vi pratar och där jag ser hur han/hon fungerar i arbetet. Vi äter lunch tillsammans och pratar om livet, familjen, intressen, problem – ja, allt!

På så sätt lär vi känna varandra väl och förtroendet blir stort. Det finns en hel del stolthet inom skräet sotare. Kanske beroende på att utmaningarna inom yrket är stora när vedeldning minskar och således även antalet eldstäder och skorstenar.

Susanne igen:

— En massa krångliga regler och tuffa upphandlingar är två stora problem som vi brottas med. Andra befattningar inom yrkeslivet, där utbildade sotare är attraktiva, gör det också besvärligt att kunna ha kvar duktiga medarbetare. För oss gäller det att underhålla intresset för yrket, behålla numerären i vår personalstyrka och ta dag för dag med alla dessa utmaningar.

— De flesta av oss älskar det här jobbet och så tror jag att det har varit i alla tider. Det finns ju också några historier från förr i tiden om varför vi sotare är en av få yrkesgrupper som bär riksvapnet (även polisen och en del hovleverantörer gör det), berättar Susanne.

En skråna säger att en sotare och hans lärling räddade viktiga dokument vid en brand på slottet Tre Kronor under 1640-talet och att Drottning Kristina då belönade genom att låta sotarna bära riksvapnet.

En annan mer trolig orsak är, att Kung Gustav den IV Adolf såg hur viktigt sotarnas arbete var på den tiden och gav alla sotare rätten att bära vapnet 1802. Om någon av historierna är sann är dock högst oklart. Ett faktum är dock, att sotarna på sin arbetsklädsel bär riksvapnet.

Nu när hösten är här blir det också mer frekvent med brador i kaminer och spisar.

Då kommer här några goda råd från Susanne:

— För det första, se till att eldstaden är sotad och brandskyddskontrollerad. I Älvdalen, Orsa, Mora, Falun, Borlänge, Gagnef och Leksand utför vi den kommunalt upphandlade sotningen och i samtliga sju nämnda kommuner utför vi dessutom installationsbesiktningar, rådgivning och överlåtelsebesiktningar.

I Gagnef, Borlänge och Falun har kommunerna beslutat sig för att göra brandskyddskontrollerna i egen regi.

— När det gäller själva eldandet så kan det vara farligt att ”överelda”, att temperaturen blir för hög i själva skorstenen. En god regel är, att ladda in två till tre kilo ved i timmen i maximalt tre till fyra timmar och sedan låta eldstaden vila tre till fyra timmar. Och att läsa instruktionerna för eldstaden.

Ibland händer det att Susanne längtar efter att packa sotarbilen och tuffa iväg ut till några av företagets kunder.

— Skulle det bli stor frånvaro på firman, att det saknas någon sotare för det som ska göras, då hjälper jag gärna till. Det var ju dom uppgifterna som gjorde att jag föll för det här yrket, skrattar Susanne. **n**

Välkommen till Näringslivskontoret i Falun!

Vi finns här för dig och kan lotsa dig vidare i allehanda frågor som rör företagande i Falu kommun.

Linda Norén – näringslivschef

Det är en ynnest att få vara nära människor som vågar satsa, tänka nytt och bygga framtid. Att jobba på Näringslivskontoret är inspirerande. Jag vill vara ett stöd för företagare i både vardag och utveckling, oavsett om det handlar

om kontakter, vägledning eller bara någon att bolla med. Vi är ett jättebra team som finns här för dig!

Telefon: 023-868 88

e-post: linda.noren@falun.se

Marie-Louise Forsling – administratör (arbetstränar)

Jag är en del i ett team där varje dag handlar om att skapa möjligheter för företag och organisationer att utvecklas. Jag tror på ett näringsliv där samarbete och öppenhet får ta större plats, och där vi tillsammans skapar en miljö där idéer får växa.

Telefon: 023-831 98

e-post: marie-louise.forsling@falun.se

Malin Kvarnström – näringslivsutvecklare (föräldraledig)

Jag är nyfiken, social och en glad person som brinner för samverkan. Strategisk kompetensförsörjning ligger mig nära om hjärtat och jag hjälper gärna er företagare att komma i kontakt med skolan.

Telefon: 023-866 68

e-post: malin.kvarnstrom@falun.se

Daniel Blomkvist – näringslivsutvecklare

Det är otroligt inspirerande att få möta drivna entreprenörer, lyssna på spännande idéer och vara med och skapa förutsättningar till lokal utveckling. Vi finns här för att göra det enklare att vara företagare.

Falun är en historisk plats med unik identitet som kan vara den naturliga platsen för utveckling och innovation, en mindre kommun med storstadens möjligheter.

Telefon: 023-864 89

e-post: daniel.blomkvist@falun.se

Vi träffar dig gärna!

  Epost: naringslivskontoret@falun.se Web: falun.se/naringsliv

Aktuellt

- **Företagarveckan!** Vecka 47 är det återigen dags för Faluns Företagarvecka - boka in datumen i era kalendrar redan nu!
- **Hydrox företagsstafett:** Årets nyhet under Faluns Företagarvecka - Tävla i par mot andra företag i kommunen på Flås! Lite på skoj lite på allvar - håll utkik, mer information kommer snart.
- **Rösta på Årets Landsbyggare!**

Jennie Fredriksson – näringslivsutvecklare

Det är lyxigt att få vara med och bidra till vår fina kommuns fortsatta tillväxt tillsammans med näringslivet. Att få er att etablera sig hos oss. Söker du mark, lokaler eller bara är nyfiken på hur

vi kan stötta dig som företagare så ring mig, jag finns här för dig!

Telefon: 023-830 31

e-post: jennie.fredriksson@falun.se

Helena Hansson – näringslivsutvecklare och evenemangslots

Det är roligt att stötta företagare, särskilt småföretag, i att växa och våga ta plats, inte minst i offentlig upphandling. Jag brinner också för besöksnäringen och att lyfta fram Faluns unika värden. Min dröm är ett näringsliv där alla känner att de kan bidra och där Falun blomstrar som både företags- och besöksstad.

Telefon: 023-820 38

e-post: helena.hansson@falun.se

Frida Ode – vikarierande näringslivsutvecklare

Jag bygger broar mellan skola och näringsliv – något som är avgörande för både kompetensförsörjning och hållbar utveckling. Min dröm är att Falun ska bli en förebild för hur utbildning och företagande

kan utvecklas tillsammans. Hör gärna av dig om du vill veta mer!

Telefon: 023-866 68

e-post: frida.ode@falun.se

Hanna Wickström – landsbygdsutvecklare

Jag vill stärka både föreningsliv och företagande på landsbygden. Jag är er kontakt för allt som rör landsbygdsutveckling – tillsammans skapar vi ett attraktivt Falun, där det är lika självklart att driva företag på landsbygden som i centralorten.

Telefon: 023-839 87

e-post: hanna.wickstrom@falun.se

Rösta på Årets Landsbyggare i Falun

Nu har röstningen öppnat!

Var delaktig du med och lyft företagare på landsbygden i Falu kommun. Du kan rösta här:

Hållbarhetskonsulten som vill minska överkonsumtionen

Företaget Sustainable i Borlänge består av Johanna Flood. Hon jobbar till vardags med att stötta företag i sitt hållbarhetsarbete, tillsammans med samarbetspartners. Nu är hon aktuell med två böcker som lanseras under hösten.

» Text: Jenny Asp Foto: Anna Klint

För snart tre år sedan valde Johanna Flood att gå från sin roll som global miljöchef på Hitachi Energy – till att starta eget företag som konsult. Anledningen var att få äga sin tid och hinna tänka egna tankar.

– Jag hade jobbat hårt under många år och kände att jag behövde göra något annat, framför allt i en annan form än tidigare. Det fanns mycket uppdämd energi som behövde kanaliseras, säger Johanna Flood.

Den energin resulterade i två utkast på böcker, som båda bottenar i hennes engagemang för en hållbar framtid. Barnboken Ina och Isbjörnsklubben handlar om hur en liten flickas sorg över hotade isbjörnar blir till drivkraft i en gemensam kamp med andra barn för att mildra klimatförändringarna.

– Med barnboken vill jag visa att det finns ett sätt att använda klimatångest och jobbiga känslor som bränsle i att göra skillnad. Man måste våga känna sina jobbiga känslor för att förändra saker, säger Johanna Flood.

”Vi behöver våga titta på våra beteenden”

Faktaboken Konsumindre siktar istället in sig på överkonsumtion, som leder till en rad problem för både människor och natur. Förutom egna erfarenheter av att arbeta med hållbarhetsmål, innehåller boken röster från en rad experter inom området samt tankar från stoicismen.

– Idén till boken Konsumindre kom till när jag arbetade med hållbar produktdesign och klimatneutralitet i företag. Jag insåg att det inte går ihop med tillväxt, för även om vi lyckas sänka produkters utsläpp, ökar vi ofta på dem genom att sälja mer. I grund och botten behöver vi producera och köpa mindre och det är det jag vill inspirera till, säger Johanna Flood.

Hon beskriver boken som en självhjälpsbok mot ett kicksökande liv, där vi har blivit beroende av att konsumera för att ändra en känsla i oss själva.

– Vi som tillhör Sveriges medelklass shoppar ofta för att bli gladare, lugnare och mer nöjda med oss själva – inte för att vi faktiskt behöver. Men shopping hjälper bara en stund, precis som med annat beroende, och vi behöver därför lyfta blicken, våga titta på våra beteenden och se orättvisan som gör vår konsumtion möjlig.

– Shopping har blivit ett substitut för att leva, och om vi istället börjar konsumera annorlunda och mer medvetet – ja då får vi också mer utrymme att leva på det sätt vi faktiskt vill och mår bra av, säger Johanna Flood. **n**

5 tips för att minska på onödig konsumtion

1. Tänk på allt underhåll som krävs. Ju fler grejer, desto mer att ta hand om, förvara, städa och rensa ut.

2. Kommer det härliga att bestå? Hur härlig kommer den här grejen eller plagget kännas en regnig tisdag om två år?

3. Skifta fokus. Se det du har, istället för det du tror att du behöver. Kan du vara nöjd med det du har, och ta hand om det istället för att köpa nytt?

4. Välj bra kvalitet. Tänk på prylens livscykelkostnad. Saker av god kvalitet håller längre, så låt dig inte luras av billiga klipp av dålig kvalitet.

5. Köp begagnat. Om du verkligen behöver något, köp det gärna begagnat för att minska på naturresurser och utsläpp.

Johanna Flood.

Audi A5 e-hybrid quattro
 Privatleasing från 5.595 kr/mån* (ord. pris 5.995 kr/mån)
 Lägg till vinterhjul för 100 kr/mån

Din Bil dinbil.se/audi
 Auktoriserad återförsäljare av Audi

Förbrukning körning: 2,6-2,0 l/100 km. El: 15,7-14,9 kWh/100 km. CO₂: 60-4 g/km. *36 mån. 1.000 mil/år, rörlig ränta bas på VWFS basränta (okt-25). Ev övermil samt onormalt slitage deb utöver leasingavgiften. Lägg till ett Audi Serviceavtal från 100 kr/mån. Ändringar av körsträcka, ränta, etc. kan påverka månadsbetalningen. Uppläggn- och adm. avgift tillkommer. Reservation för ev felskrivningar, ändringar och avvikelser. Bilen på bilden kan vara extratrustad. Erbjudandet gäller t.o.m. 31.10.2025.

MÅNADENS TIPS

Praktiska råd för att boosta ditt företag

Här ger en lokal förmåga sina bästa tips inom områden som alla branscher har nytta av: marknadsföring, ekonomi, försäljning, digitalisering, innovation, hållbarhet – för att nämna några.

Hållbarhetskonsulterna Camilla Tilly och Maria Stikå på 2050 Consulting, Falukontoret. Foto: Jonas Persson

– Hej Camilla Tilly och Maria Stikå, hållbarhetskonsulter på 2050 Consulting i Falun! Vilka är era bästa tips för hållbarhetsarbetet?

- 1. Se hållbarhet som en konkurrensfördel, inte bara som regelkrav.** När hållbarhet integreras i affären blir det ett verktyg för lönsamhet, attraktivitet och riskhantering. Detta gäller särskilt för företag med begränsade resurser.
- 2. Börja med det ni redan gör – men sätt ord på det.** Många företag bidrar redan till miljö och samhälle – men kallar det inte alltid för hållbarhet. Kartlägg era initiativ, koppla dem till hållbarhetsmål och börja kommunicera dem. Det stärker både varumärket och självförtroendet.
- 3. Fokusera på det som är mest relevant – inte på allt.** Ni behöver inte göra allt på en gång. Identifiera var ni har störst påverkan, eller var ni påverkas mest, och börja där. Det ger effekt och trovärdighet.
- 4. Tänk samarbete före konkurrens.** Många hållbarhetsutmaningar löser man bäst tillsammans – med leverantörer, branschkollegor, kunder eller lokala initiativ (i Dalarna!). Samarbete kan sänka kostnader och höja ambitionsnivån.
- 5. Våga testa – och prata öppet om vad som funkar (och inte).** Perfektion är inte målet. Visa att ni försöker, lär längs vägen och dela med er – det bygger förtroende både internt och externt.

Få mer kunskap på 2050consulting.se

SOFT OFFICE
 markiser & gardiner

VI LEVERERAR MÅTTBESTÄLLDA MARKISER OCH GARDINER

 Richard Notenboom

Yxhammargatan 7
 791 73 Falun
 023-661 60 10
WWW.SOFT-OFFICE.SE

QUALITY HOTEL™ GRAND FALUN **Julbord i Mohriska gården på Grand!**

Julbord & underhållning 795:-/person

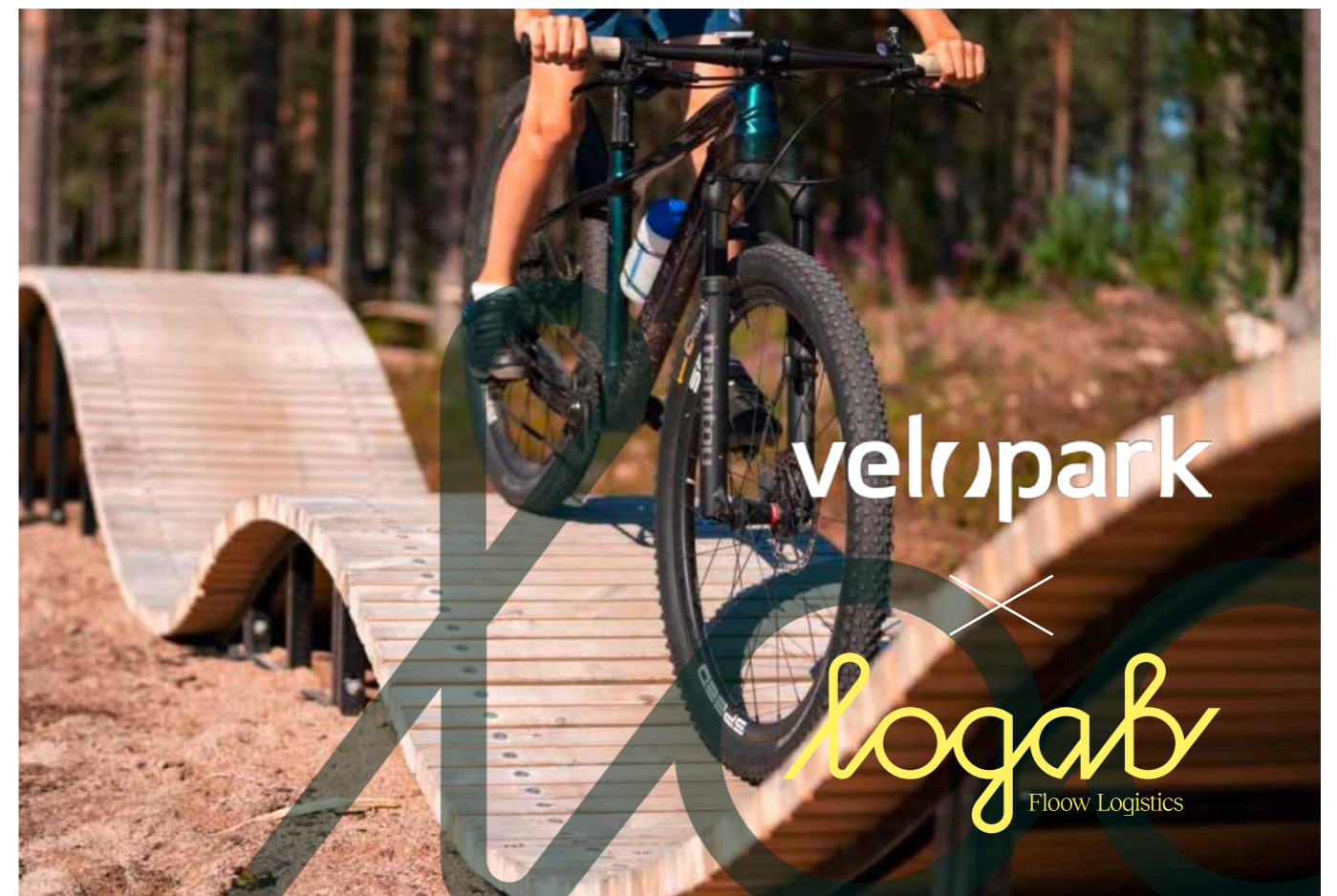
Tors. 11/12, fre. 12/12 & lördag 13/12
 En kväll med trallvänliga hits, tidlösa klassiker och de käraste jullåtarna!
Helena Haga sång och **Erik Göransson** med klaviaturer underhåller.

Välkommen!

Julen på ert sätt - Lunch, middag eller glöggmingel
 Julbordet går att boka för slutna sällskap. Samla kollegor, vänner! Minst 30 p. DJ för kvällen 5500:-
 Förfrågningar 29/11–20/12.

Julbordslunch med kollegor 225:-/p.
 Onsdag 17/12
 Torsdag 18/12
 Fredag 19/12

BOKA PÅ: GROUPS.GRAND.FALUN@STRAWBERRY.SE

velopark

logab
 Flow Logistics

Efter drygt ett års väntan öppnades portarna till den nya bilanläggningen på kolonnen, mitt emot handelsområdet Myran i Falun.

Firandet kring öppningen höll på i fyra dagar och kryddades med lite enklare aktiviteter för besökarna. Det bjöds på tårta i en bilhall där enbart vita bilar och ballonger höjde feststämningen.

Det är klart att en sådan här stor förändring väcker känslor. För många har det framför allt handlat om förväntan – vi har längtat efter att få flytta in här.

– Jag minns exempelvis när vi besökte tomten på senvintern 2024 och bygget inte hade startat. Idag står vi här med en toppmodern fastighet som uppfyller alla våra behov. Vi är supernöjda!

– Kul också med alla positiva reaktioner, från de 800 som kom till oss under öppningsdagarna, men också de som varit här under dom senaste månaderna. Många berömmar ljuset, att det är högt i tak, atmosfären här inne i allmänhet – inte minst klimatet, ljud och luft, säger Peter Storsnes. ▶

Björkmans Bil stortrivs i sin nya anläggning

» Text och bild: Pelle Marklund.

Björkmans Bil i Falun har nu verkat ett halvår i det nybyggda palatset. Allt skapat efter företagets behov.

– Det är få förunnat i den här branschen att få flytta in i en ny anläggning. Vi går omkring och njuter, säger försäljningschefen Peter Storsnes.

Hur har personalen reagerat?

— Vi har alltid haft en väldigt positiv stämning, och den känslan har vi fått med oss till den nya anläggningen.

Om du skulle plocka fram någonting som blivit avsevärt mycket bättre här än på det gamla stället, vad säger du då?

— Som sagt, anläggningen är byggd efter våra behov. Ta till exempel rekonden på det gamla stället, där bilarna kördes in i ett garage och tvättades, sedan ut och runt huset in på ett annat ställe för fortsatt rengöring. Här är det som ett löpande band, in genom en port och sedan flyttas bilen framåt till olika stationer innan den är klar att ställas in i vårt "showroom".

— Även verkstaden är specialanpassad, för att kunna ta hand om den växande mängden elbilar. Här har vi också flera serviceplatser för större fordon, vilket är lämpligt eftersom Kia:s nya, helt elektriska, transportbilar lanseras inom kort, säger Peter Storsnes vidare.

Björkmans Bil är ett familjeföretag, grundat 1965 av Bertil Björkman. Huvudkontoret finns i Västerås och företaget är, förutom Västerås och Falun, representerat även i Borlänge, Ludvika, Avesta, Enköping, Örebro och Lindsberg.

I begynnelsen sålde Björkmans Bil bilmärken som Saab och Opel, men numera är det endast Kia-bilar i sortimentet.

Peter Storsnes igen:

— Branschen i sig har haft det tufft, men det känns som att det har lossnat lite sedan i våras. Vi tampas med något annat märke om en position topp 3 när det gäller antalet sålda bilar. Det är en morot för oss som jobbar här.

Och det är 60-årsjubileum i år också...

— Exakt hur vi kommer att uppmärksamma jubileet får vi återkomma till, men självklart vill vi fira det tillsammans med våra kunder. n

Jul på Samuelsdal
FRÅN 645 :-

Ett klassiskt julbord i stämningsfylld miljö.
Grandoft, glöggkryddor, levande juleljus, nybakat vörtbröd, hemlagad sill, mammas recept på köttbullar och allt annat du önskar. För företaget, familjen eller hela tjocka släkten.
Från 29 november. För frågor eller bokning 072-944 08 14 eller samuelsdalspensionat@gmail.com

Boka årets julbord på Murboannas Läckert och Lokalproducerat

Murboannas ligger i byn Murbo ca 10 minuter utanför Borlänge. Vi varvar klassisk julmat med kockarnas nytänkande godsaker och rätter med våra egna ostar. Självklart finns här också en läcker dessertbuffé.

Julbord
675 kr

Julbuffé
395 kr

Aktiv konferens Bjursås

Skanna för mer info på bjursas.com

Samlade upplevelser i naturskön miljö – konferens, boende och aktiviteter på gångavstånd. Hos oss kombinerar ni möten med rörelse, gemenskap och natur – året runt. Perfekt för både små grupper och större sällskap upp till 100 personer.

Arbetet inför Skid-VM i Falun 2027 går vidare.

I en serie artiklar här i Negotium kommer ni att få följa planeringen, möta olika personer med uppgifter i organisationen.

Här nedan svarar VD:n Jonas Peterson på fem kluriga frågor kring skidsport och Falun 2027...

Jonas Peterson.

Foto: Skid-VM

Så svarar VM-chefen på fem frågor kring skidfesten 2027

» Text: Pelle Märklund.

1) Hur kan företagen i regionen hjälpa till inför Skid-VM?

— Först och främst genom att bli medlem i nätverket Beyond Skiing. Tillsammans vill vi skapa ett innehåll i medlemskapet med värdefulla delar som företagen utvecklas av och där vi skapar affärsnytta för alla medlemmar.
— Sedan genom att engagera sig, vara med på resan i olika sammanhang. Gärna aktivera sin personal så att vi alla skapar den magiska VM-känsla som vi i organisationen har som mål.

2) Varför är det så viktigt med ett Skid-VM?

— För att skapa minnen och upplevelser för alltid. För att

inspirera till idrott och rörelse. Vi vill få så många yngre som möjligt att intressera sig för skidsporten och då är det också en stor anledning.

3) Vilka nyheter vill du se inom längdskidsporten?

— Mixedstafett har ju varit med på prov i världscupen. Stafetter fascinerar och engagerar alltid och jag tycker att det skapar en bra dimension med killar och tjejer som tävlar tillsammans.
— Varför inte också införa något slags uppförsrace. Se på slutetappen i Tour de Ski. Den ger eko och det blir lite gladiatorspel över det hela. Vi har ju dessutom en tuff backe att besegra här på Lugnets skidstadion.

4) Vilken figur vill du se som maskot?

— Jag vill att det blir berguvarna Bubo och Bubolina. Historien och anknytningen när det gäller berguv, Dalarnas landskapsfågel, känns klockren. Att det finns berguvar som lever vid Falu gruva är också något som stärker Bubo och Bubolinas status.

5) Hur många medaljer tar Sverige vid VM 2027?

— Oj, ett djävligt tips... Få se nu, det blev sex guld i Trondheim. Jag drar till med elva medaljer. **n**

Verdensarvscenter för bergkunst – Alta Museum IK5, CC BY-SA 4.0
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>, via Wikimedia Commons

PEUGEOT PROFESSIONAL TRANSPORTBILAR

NORDIC PACK PÅ KÖPET
DRAGKROK OCH PARKERINGSVÄRMARE

Partner förbrukning 5,3–5,9 l/100 km, CO₂-utsläpp 139–165 g/km.
Expert förbrukning 7,2–7,7 l/100 km, CO₂-utsläpp 188–201 g/km.
Utsläppsvärden enligt WLTP, blandad körning och specificerad grundnivå. Erbjudandet Nordic Pack gäller för modellerna Partner och Expert med dieselmotor i utförande från fabrik, ej med påbyggnationer eller 4x4-konfiguration. Avser parkeringsvärmare och dragkrok, fastmonterad på Partner och avtagbar på Expert. Gäller t.o.m. 31/12-2025. Bilarna på bilden kan vara extrautrustade. Vi reserverar oss för eventuella ändringar, avvikelser och tryckfel. Läs mer på peugeot.se

Dala Bilgalleri
Fredrik Eljas 0243-204 557
Johan Holmberg 0243-204 525
Peter Rosendal 0243-204 553
Vincent Jonsson 0243-204 501
Stefan Strand 0243-204 528
Alexander Veckström 0243-204 537
Singelgatan 5, Borlänge
Tel: 0243-20 45 50
dalabilgalleri.se

Vi är din lokala företagspartner. Kontakta oss!

Monica Rotman, Johanna Eriksson, Christian Perers, Jonas Hag

Monica Rotman företagschef,
023 - 70 58 42, monica.rotman@bjursassparbank.se
Johanna Eriksson företagsrådgivare,
023 - 70 58 78, johanna.eriksson@bjursassparbank.se
Christian Perers företagsrådgivare,
023 - 70 58 45, christian.perers@bjursassparbank.se
Jonas Hag företagsrådgivare,
023 - 70 58 76, jonas.hag@bjursassparbank.se

Bjursås Sparbank

black stone STEAKHOUSE

- JULMIDDAG - OST- & CHARKÜTERIER - VÄLJ MELLAN TRE ALTERNATIV - RYGGBIFF | TONFISK | VEGGIE CHOKLADTRYFFEL 555 KR

- JULMIDDAG EXTRA - BLACKSTONES CHOCOLATE BOMB ISTÄLLET FÖR CHOKLADTRYFFEL 655 KR

GLÖDHETT ALTERNATIV TILL DET TRADITIONELLA JULBORDET!

UPPLEV EN GLÖDHETT JULMIDDAG TILLSAMMANS MED DINA KOLLEGOR, EN SMAKUPPLEVELSE UTÖVER DET VANLIGA. VÄLJ MELLAN KÖTT, FISK ELLER VEGETARISKT. DU TILLAGAR DIN VARMRÄTT DIREKT PÅ EN 400° GLÖDHETT LAVASTEN.

MENYN GÄLLER FÖR SÄLLSKAP OM MINST 10 PERSONER.

PRESENTKORT ÅRETS JULKLAPP?

KÖP SOM FYSISKT KORT ELLER SOM E-PRESENTKORT, GÄLLER 1 ÅR FRÅN INKÖPSDATUM. DU ÄR OCKSÅ VÄLKOMMEN ATT KÖPA VÅRA PRESENTKORT I VÅRA RESTAURANGER.

KÖP ONLINE ELLER DIREKT HOS OSS! BLACKSTONESTEAKHOUSE.SE

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR.

black stone STEAKHOUSE

SE MENY, ÖPPETTIDER OCH BOKA BORD PÅ [BLACKSTONESTEAKHOUSE.SE](https://blackstonesteakhouse.se)
BORLÄNGE 0243-122 27 | FALUN 023-122 22 | LUDVIKA 0240-56 46 65

DALASALEN
 RESTAURANG · NÖJE · EVENEMANG

dalasalen.se / facebook.com/dalasalen

PRIS!
695:-/PERS
BOKA@DALASALEN.SE
TEL 023-183 82

SÄLLSKAP ÖVER
50 PERSONER
**10%
RABATT**
(EJ DRÖCK)

JULFESTEN 2025
**ÅRETS
JULBORD
& SHOW**

MARTIN RIVERFIELD AND
 THE WHEELS OF FORTUNE PRESENT:
**O Holy Night & A Country
Rockin' Christmas**

**Martin
RIVERFIELD
AND THE WHEELS
OF FORTUNE
FEAT. ANNSOFIE LINDSTRÖM**

JULBORDSKVÄLLAR: 28/11, 29/11, 4/12, 5/12, 6/12, 11/12, 12/12, 13/12, 18/12, 19/12 & 20/12. ÖVRIGA DAGAR PÅ FÖRFRÅGAN.
JULBORDSKVÄLLARNA BÖRJAR KL. 19.00.

TELEFON 023-183 82.
E-POST BOKA@DALASALEN.SE

Nätverkskalender

Företagarfrukost

Arrangör: Murboannas.
Datum: Torsdag 13 november 2025.
Tid: 07.30-09.00
Mer info: www.murboannas.se

Företagarfrukost

Arrangörer: Företagarna och Falu kommun.
Datum: Fredag 21 november 2025
Mer info: www.falun.se

Falu Företagarvecka

Datum: 17-21 november 2025.
Mer info: www.falun.se

DALARNA BUSINESS*

Storföretagarlunch

Datum: Torsdag 13 november 2025
Var: Hitachi, Ludvika.
Mer info: www.dalarnabusiness.se

Företagarfrukost

Datum: Fredag 21 november 2025
Var: Falun.
Mer info: www.dalarnabusiness.se

Beyond Skiing-frukost

Var: IKEA i Borlänge
Datum: Tisdag 4 november 2025
Tid: 07.30.

Smidig flytt och bra städning

Vi sköter flytten, städningen och förvaringen, så att du kan slappna av – enkelt och tryggt.

I nästa nummer

kommer du bl a att kunna läsa om
 Äventyrsgruvan, Materialcentrum
 och Fredrik Belin Racing.

Utkommer
27 november

www.negotium.nu

Läs senaste numret på www.negotium.nu

Vill du synas med en annons eller har tips om innehåll i Negotium? Hör av dig till Stefan!

Stefan Josephson
 070-746 56 95
stefan.josephson@bokstaven.se

Avsändare:
Henningsons Tryckeri
Gamla Tunavägen 23
784 36 Borlänge
Ej Retur

B Posttidning

HELT NYA MAZDA6e

Vi tror att detta kommer att bli årets tjänstebil. Välkommen att boka provkörning!

Peter Rosendal
0243-204 553
peter.rosendal@bilgalleri.se

Alexander Weckström
0243-204 537
alexander.weckstrom@bilgalleri.se

Nya elektriska Mazda6e har inspirerats av japansk estetik och dess eleganta silhuett förstärks av den omsorgsfullt utformade interiören, vilket resulterar i en kvalitet som du kan se, röra och känna. Du kan välja mellan två olika batterier: standardbatteriet på 68,8 kWh ger en räckvidd på upp till 479 km och kan snabbbladdas 10-80% på under 25 minuter, medan 80 kWh-batteriet ger längre räckvidd som gör att du kan köra upp till 552 km.

FRÅN 499 500 KR

Energiförbr. bl. körn.: 16,5-16,6 kWh/100 km, CO2-utsläpp 0 g/100 km. Bilen på bilden kan vara extrautrustad. Tioårsgarantin innefattar: 3 års fabriksgaranti samt 7 års förlängd garanti. Se fullständiga villkor på mazda.se.